

PARLAMENT DE CATALUNYA

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

Ref.: 302CRA17022000046

A LA MESA DEL PARLAMENT

Carles Riera Albert, representant del Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, d'acord amb el que estableix l'article 161 del Reglament del Parlament, presenta la següent moció, subsegüent a la Interpel·lació al Govern sobre l'emergència climàtica i els nous projectes d'incineració de residus (tram. 300-00234/12).

MOCIÓ

La consolidació del capitalisme a escala internacional ha necessitat, històricament, intensificar l'explotació tant de les classes treballadores com dels recursos naturals per mantenir el creixement econòmic. Consumint més i més béns naturals, energies no renovables, matèria primera i generant una quantitat gairebé infinita de residus. La civilització industrial capitalista, en la seva expansió planetària, ha superat la capacitat de recuperació de la natura xocant amb els límits biofísics del sistema Terra.

El model energètic renovable i distribuït ha de ser amb recursos renovables de territori. La incineració de residus no pot formar part de la solució als reptes energètics i climàtics que té plantejats Catalunya pels seus efectes a la salut humana i als ecosistemes causats per les emissions pròpies de tot procés de combustió. Aquests efectes es produeixen tant per combustibles fòssils o per materials que avui s'incineren com ara plàstics, gomes, fangs de depuradores, CDR, residus hospitalaris, NFU, purins, farines càrnies, residus de desballestament de vehicles, amb components tòxics, etc.

Així doncs, atès que la incineració de residus ocasiona a Catalunya emissions significatives de gasos d'efecte hivernacle (GEH), cal considerar les orientacions i objectius de la diferents normatives al respecte, com ara concretament:

- El recent informe del Panell Intergovernamental del Canvi Climàtic (IPCC-2018), que estableix la necessitat de reduir les emissions globals al voltant del 45% l'any 2030 respecte els nivells del 2010 i assolir unes emissions netes nul·les l'any 2050.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

- La UE, que estableix uns objectius de reducció dels GEH del 40% en relació als generats l'any 1990.
- L'Acord de Govern de Declaració d'emergència climàtica de 14 de maig de 2019, que estableix, entre d'altres aspectes:
 - La llei 16/2017, de l'1 d'agost del canvi climàtic planteja uns objectius de reducció dels GEH del 25% l'any 2020 i del 80% a l'any 2050, representa un punt d'inflexió i una resposta en aquest repte i adopta:

Declarar la situació d'emergència climàtica per tal d'assolir els objectius en matèria de mitigació del canvi climàtic establerts a la Llei 16/2017, d'1 d'agost. Amb aquesta finalitat, el Govern de la Generalitat assumeix els compromisos següents:

- Prioritzar en les polítiques públiques les opcions amb menor impacte climàtic i major contribució a l'adaptació a les condicions derivades del canvi climàtic.
- Revisar la legislació catalana vigent amb la finalitat de detectar aquelles normes que afavoreixin l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle o dificultin combatre els efectes del canvi climàtic

Atès que el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya ha iniciat els treballs i la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'avantprojecte de la nova Llei de Prevenció de Residus i ús eficient dels recursos de Catalunya, i que un cop sigui aprovada, serà la llei que establirà els objectius, les prioritats, les estratègies i les eines per a prevenció i gestió dels residus i d'ús eficient dels recursos de Catalunya. La prioritat d'aquesta llei que prepara el Departament de Territori i Sostenibilitat s'ha d'adreçar a un canvi de model profund de la producció, distribució i consum on la prevenció reguli eficaçment la producció i el mercat per garantir que no s'ha de produir res que no sigui reutilitzable, fàcilment reciclable i compostable i lliure de productes nocius pel medi i la salut, una veritable llei en la direcció del Residu Zero.

Atès, els canvis normatius més restrictius per a la incineració de residus introduïts per la Directiva de Residus 2018/851/CE dins del paquet d'Economia Circular, per la Directiva relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient 2019/904 i per la Comunicació de la Comissió UE 26/01/2018 sobre residus i energia, que marquen unes noves directrius on deixen clarament establerta **l'obligació de les administracions de fer**

PARLAMENT DE CATALUNYA

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

preferent la recuperació en termes de materials en la jerarquia ecològica dels residus i estableixen restriccions a les tècniques d'incineració i coïncineració dels residus.

Especialment, la nova Directiva de Residus 2018/581/CE en el seu articulat motiva que a Catalunya la redacció de la nova llei transposi directament aquells aspectes de la nova normativa que facilitin implementar amb fermesa les mesures per invertir el model actual de producció i consum insostenible, abandonar el model lineal i anar en la direcció d'un model circular de producció, de gestió i recuperació dels residus, que abandoni els tractaments de final de canonada. No es poden obviar especialment les disposicions innovadores que estableixen que ha d'haver-hi un canvi en la jerarquia del tractament del residu, en el sentit que la valorització energètica ja no es pot considerar com a valorització de residus:

1.- Articles 3 i 11 bis. Canvi en la Prioritat de la gestió pública dels residus a la UE. La valorització energètica ja no es pot considerar ni comptabilitzar com a valorització dels residus, inclosa la metanització i la crema de biomassa. Tampoc es poden considerar recuperació els residus orgànics que s'obtenen a les plantes de tractament mecànico-biològiques (anomenades Ecoparcs a Catalunya).

2.- En tot els considerants i articulat: La prevenció, la recuperació i el reciclatge de materials han de ser la jerarquia d'actuació aplicada per totes les administracions de la UE.

En la Comunicació de la Comissió UE 26/01/2018 sobre residus i energia s'exposa que hi ha un problema de sobrecapacitat en alguns estats membres i un risc que alguns altres cometin els mateixos errors. Recomana als Estats deixar de donar suport al W2E (incineració), establir o augmentar impostos i eliminar els subsidis. Quan es tracta de països amb gran abocament, diu que la prioritat hauria de ser la recollida separada. Remarca que en el cas dels estats que depenen fortament de la incineració, haurien de pujar impostos, acabar amb el suport públic, desmantellar les instal·lacions antigues i establir una moratòria per a les noves. Convé acollir-se a la concentració en la recollida i reciclatge separats i no construir noves incineradores.

Brussel·les insta els països a deixar de finançar de fons europeus la incineració i les infraestructures de tractament de final de canonada.

La Comissió Europea ha instat els estats membres a **eliminar progressivament el finançament públic per a la recuperació d'energia a partir de residus**, en les noves directrius sobre residus i energia. Segons el document, els països amb alta capacitat d'incineració han de prohibir les noves instal·lacions mentre estan en servei les antigues instal·lacions. També se'ls recomana que introdueixi impostos més alts per a la incineració per a processos ineficients i que elimini els esquemes de suport. Aquest no es el cas de Catalunya ja que el cost del cànon d'abocador

PARLAMENT DE CATALUNYA

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

és el doble del cànon per incineració. Per ser coherents amb la Comissió, mentre no s'abandoni la incineració com a tractament de final de canonada dels residus, el cost d'abocament i d'incineració hauria de tenir el mateix import, i augmentar el cost del cànon fins arribar a la mitjana europea de 130-150€/tona. La recaptació s'hauria de dedicar prioritàriament a prevenció, recollida de FORM i en infraestructures de compostatge.

Avui es requereix un canvi de model i d'enfocament de la Llei encaminada a la Prevenció i resoldre l'augment d'un 13,5% els darrers anys dels residus municipals i l'estancament dels resultats molt insuficients de la recollida selectiva que provoquen el manteniment d'una quantitat de residus amb destinació al tractament de "resta" i de tractament de final de canonada de vora del 65%. La comunitat científica i persones reconegudes expertes en salut pública, així com la pròpia UE, han reconegut i denunciat, des de fa anys, els efectes adversos a la salut i al medi de la crema de residus.

Atès, que a Catalunya actualment s'estan presentant projectes i iniciatives per a la crema de residus en noves instal·lacions d'incineració o l'ampliació de crema de residus i CDRs en les fàbriques de ciment (de manera que s'incentiva que s'estalviï de pagar el total de drets d'emissió).

Atès el vincle entre emergència climàtica i el "tractament" dels residus per mitjà de la incineració, cal prendre decisions clares i operatives en aquesta matèria per reduir l'impacte de la crema de residus al nostre medi atmosfèric, en concordança amb la normativa vigent específica i les noves orientacions de la UE.

Atès que el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya ha aplicat per raons similars altres moratòries, fonamentades pel fet que "mentre no s'ordena tot el sector" cal procedir a suspendre o congelar la tramitació de noves llicències i suspendre les que estant en curs, com és el cas de la moratòria efectuada en el PDU dels càmpings, o en el cas dels sectors urbanístics insostenibles al Pirineu i a la Costa Brava.

Per tot això, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

- 1.- Establir una moratòria amb caràcter urgent a nous projectes d'incineració de residus urbans i industrials, utilitzant l'instrument legislatiu que es consideri adient: Decret, Llei d'acompanyament dels pressupostos, modificació de la planificació sectorial en matèria de residus, etc. Alhora dictar la suspensió de qualsevol tramitació actual en curs, fins que no s'arribin a assolir els objectius de la UE de reduir el 40% els GEH l'any 2030 en relació al generat al 2019 i els objectius de la Llei Catalana de Canvi climàtic per l'any 2050, així com el compliment dels objectius europeus en matèria de generació de residus, els quals fan

PARLAMENT DE CATALUNYA

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

prevaldre la reducció, la reutilització i el reciclatge, en un marc d'economia circular on la incineració queda exclosa.

2.- Establir una moratòria a totes les autoritzacions a les ampliacions de la tipologia o quantitats de residus i de CDRs amb destinació a les fàbriques de ciment o d'altres activitats que cremin residus com a substituïts d'altres combustibles.

3.- Que la nova Llei de Prevenció de Residus i l'ús eficient dels recursos insti a la redacció d'un Pla de tancament i desmantellament de les incineradores existents, en el termini màxim d'un any després de l'aprovació de la Llei.

Palau del Parlament, 17 de febrer de 2020

Carles Riera Albert
Representant del SP CUP-CC